

der næres fra Landbrugets Side. Jeg vil altsaa spørge den højtærede Landbrugsminister, om der er nogen som helst Mulighed for at opnaa noget i denne Retning, og om, hvad vor Konsulent i England derom maatte mene. Der er jo ingen Tvivl om, at kunde der med Ofre fra dansk Side af en eller anden Art opnaas noget i denne Retning, vilde der næppe kunne gøres det danske Landbrug nogen større Tjeneste.

Den ærede sidste Taler kom ogsaa ind paa at nævne Sommerens Krig, den store Lockout. Det er jo naturligt, at det sker ved denne Lejlighed, og jeg skal føje et Par Ord til, hvad han sagde. Der lød jo i Sommer Røster om, at der vilde være Anledning til, at Rigsdagen blev sammenkaldt for at søge at tilvejebringe en Løsning af Striden. Jeg tror, at det var ret letsindige Udtalelser, der kom frem i den Retning, og vi kunne vistnok ikke andet end billige den højtærede Regerings Holdning i saa Henseende. Det maa ganske billiges, at den ikke indkalder Rigsdagen paa et saadant Tidspunkt for at søge en Løsning af Striden; thi at søge en saadan, medens Striden endnu var standende, vilde forudsætte, at man paa en eller anden Maade kom til at tage Parti i den, og jeg er overbevist om, at det kan umuligt ligge for Rigsdagen at gøre noget saadant. Jeg skal da ogsaa vel vogte mig for at benytte et eneste Udtryk, der skulde kunne tyde paa Partitagen i Striden. Jeg tror, at vi savne Forudsætninger for at bedømme, hvor den reelle Ret og de virkelig berettigede Hensyn vare, og jeg kan gerne sige, at enhver Domstol, som ikke har den tilbørlige faglige Indsigt, ogsaa savner disse Forudsætninger. Noget andet er det imidlertid, at det, naar Striden er afsluttet, er ganske naturligt, at de stridende Parter henvende sig til os for gennem den almindelige Lovgivning at faa saadanne Regler fastslaaede, som sikre Udbyttet af de Forhandlinger, der medførte Fredens Slutning og Lockoutens Ende. Vi vente jo ogsaa Skridt i den Retning, og der foreligger baade paa dette og det andet Tings Bord en Opfordring fra de stridende Parter til at søge dette gennemført snarest mulig og paa en saadan Maade, at man afholder sig fra dertil at knytte noget som helst andet Øjemed eller Ønske end alene dette at faa en kompetent Domstol indsat til at afgøre de Stridigheder, som maatte kunne opstaa efter Forligets Afslutning. Jeg pointerer dette, fordi jeg tror, at det er rigtigt, at man stiller sig paa dette Stand-

punkt, altsaa begrænser sig til denne meget snævre Opgave, og jeg tror at kunne sige, at der, som ogsaa det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) udtalte, vil være almindelig Tilslutning til et Lovarbejde i denne Retning.

For øvrigt har man jo i Sommer været i høj Grad beskæftiget med den sidste Foraars gennemførte Skolelov, der i høj Grad har lagt Beslag paa alle Kommuners Interesser og Arbejdskraft. Ministeriet har, og jeg tror med Rette, sat Forberedelserne i Gang paa et saa tidligt Tidspunkt, for at det i de allerfleste Kommuner kunde lykkes at faa dem sluttede saaledes, at Loven kunde træde i virkelig Kraft allerede fra den Tid af, Loven selv forudsætter, nemlig fra 1ste Januar 1901. Jeg anser det altsaa for fuldstændig rigtigt, at Forarbejderne ere begyndte i Tide, men med Hensyn til dette Forhold med de 2 Aars Forberedelse og Lovens endelige Ikrafttræden er der en Vanskelighed, som den højtærede Minister vistnok er sig fuldt bevidst. De Cirkulærer, som ere udsendte Landet over, og som forlange, at Kommunerne skulle indsende deres Skoleplaner indtil November Maaned d. A., tror jeg, for at de kunne blive yderligere behandlede og endelig stadfæstede, gaa nemlig ud fra, at til Grund for Beregningen af Børneantallet i Skolerne skal der lægges Aarene 1897 og 98. Det er jo en Selvfølge, at vil man begynde paa Forberedelserne nu, har man ikke andet end de 2 sidste Aar at holde sig til, nemlig 1897 og 98. Men paa den anden Side er det ikke de 2 Aar, der i Virkeligheden menes med Skolelovens Bestemmelser. Naar Skoleloven træder i Kraft den 1ste Januar 1901 og bestemmer, at Børneantallet skal beregnes efter de sidste 2 foregaaende Aar, saa er det Aarene 1899 og 1900 eller maaske Aarene 1900 og 1901, som derved vilde komme i Betragtning. Denne Vanskelighed forudsætter jeg, som sagt, at Ministeriet er sig fuldt bevidst, og der kan deraf opstaa Tvivlsspørgsmaal, som jeg vil henlede Opmærksomheden paa, idet jeg gaar ud fra, at det ogsaa er Ministeriets Mening, at i Tvivlsspørgsmaal kun kunne de 2 i Loven bestemte Aar 1899 og 1900 være de afgørende.

Der er et andet stort Spørgsmaal med Hensyn til Skoleloven, som ogsaa levende har beskæftiget de deri interesserede. Der er i Skoleloven et Princip, hvis uheldige Egenskaber vi vistnok alle vare os bevidste fra Begyndelsen, men som